

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 У 006287 18 Увп
Бања Лука, 6.12.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Смиљане Мрша председника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Ћурковића чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби П.Т.из Б., село П. (у даљем тексту: тужиља), против рјешења број ... од 31.5.2017. године Фонда (у даљем тексту: тужени), у предмету признавања права на сразмјерну инвалидску пензију, одлучујући о захтјеву тужиље за ванредно преиспитивање рјешења Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 006287 17 У од 12.12.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 6.12.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаним рјешењем суда је одбачена тужба против уводно означеног акта туженог, којим је дјелимично уважена жалба тужиље, поништено рјешење Филијале туженог у Б. (у даљем тексту: Филијала Б.) број ... од 6.4.2017. године и предмет враћен на поновни поступак и одлучивање, којим рјешењем је утврђено да тужиља остварује право на сразмјерни дио инвалидске пензије почев од 30.1.2017. године у износу од 31,57 КМ мјесечно, према одредбама члана 60. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО) у вези са одредбом члана 107. став 4. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 1/16).

Одбацивање тужбе образложено је разлозима да како је тужени оспореним актом усвојио жалбу тужиље и поништио првостепено рјешење, то оспореним актом није повријеђено право тужиље, јер у конкретном случају не постоји управни акт којим је повријеђено њено право засновано на Закону о ПИО, па тако да није од утицаја ни правни став у образложењу оспореног акта да не постоји основ за примјену члана 85. став 3. Закона о ПИО, односно одређивање најниже пензије у Републици Српској позивом на члан 86. тог закона, сходно чему је тужба одбачена, примјеном члана 22. тачка 3. (погрешно у пресуди наведено „став 3.“) Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) у вези са чланом 2. став 1. тог закона.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев), тужиља оспорава законитост побијаног рјешења суда, наводећи да није исто усвајање жалбе дјелимично, у односу на усвајање жалбе у цијелости, с обзиром да је Законом о

ПИО прецизно назначен начин остваривања старосне или инвалидске пензије, у смислу чланова 44. до 48. тог закона. Сходно томе сматра да је суд пропустио да прихвати њене приговоре који се односе на члан 85. Закона о ПИО, којим је предвиђено да се кориснику коме је пензија одређена у мањем од најнижег износа пензије утврђене тим чланом, исплаћује најнижа пензија, имајући у виду да одредба члана 86. тог закона упућује на међународне уговоре о социјалном осигурању и Споразум о међусобним правима и обавезама у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања у БиХ, па како Република Српска није „међународни фактор изван БиХ“, значи да се такви уговори и споразуми не могу примјењивати и унутар ентитета БиХ. Стога је мишљења да је суд погрешно прихватио пресудну чињеницу да је инвалидска пензија одређена правилно и на законским основама, будући да је учињена повреда одредаба Закона о ПИО о најнижој пензији у Републици Српској. Предлаже да се побијано рјешење суда преиначи тако да се тужба уважи, или да се побијано рјешење укине и предмет врати истом суду на поновно одлучивање.

Тужени у одговору на захтјев остаје код разлога оспореног акта, истичући да је рјешење суда правилно, тако да се захтјев тужиле указује без основа. Наглашава да је одредба члана 86. Закона о ПИО јасна, јер прописује да се одредбе члана 85. тог закона не односе на сразмјерне пензије остварене примјеном међународних уговора о социјалном осигурању и Споразума о међусобним правима и обавезама у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања у БиХ, па како је тужилци одређена сразмјерна пензија управо у складу са одредбама Споразума о међусобним правима и обавезама у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања у БиХ, нема основа за примјену члана 85. тог закона, односно за исплату најниже пензије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијано рјешење суда и оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из списка предмета произлази да је тужилци рјешењем Филијале Б. од 6.4.2017. године, признато право на сразмјерни дио инвалидске пензије почев од 30.1.2017. године у износу од 31,57 КМ мјесечно, по основу тога што је рођена 19.9.1963. године и на дан 30.1.2017. године има навршених 53 године 4 мјесеца и 11 дана живота, на који дан је Налазом, оцјеном и мишљењем Одјељења за оцјену радне способности у другом степену број ... од 30.1.2017. године, утврђено да код ње као осигураника постоји инвалидност - губитак радне способности у смислу члана 49. став 3. Закона о ПИО, због болести, а укупан пензијски стаж јој износи 10 година и 4 мјесеца. На то рјешење је тужилца изјавила жалбу, о којој је тужени одлучио оспореним актом, жалбу дјелимично уваживши и поништивши наведено првостепено рјешење и предмет вративши првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање. у образложењу оспореног акта је наведено да је основана жалба тужиле у дијелу који се односи на датум остваривања права на инвалидску пензију, јер је у члану 132. став 1. Закона о ПИО прописано да осигураник право на инвалидску пензију има од дана настанка инвалидности, а ставом 2. тог члана прописано да као дан настанка инвалидности орган вјештачења Фонда може утврдити најранији дан подношења захтјева, а имајући у виду да је тужилца захтјев за остваривање права на инвалидску пензију поднијела дана 16.2.2016. године а да је настанак инвалидности утврђен почев од 30.1.2017. године, па да је такође уочена грешка код обрачуна пензије по бод систему, у погледу вриједности остварене плате за 1991. годину, која грешка се огледа у неправилно извршеној валоризацији накнаде плате остварене по основу бодовања, сходно чему је у том дијелу жалба тужиле уважена.

Насупрот томе је наведено да жалба није основана у дијелу који се односи на исплату најниже пензије у складу са чланом 85. Закона о ПИО, имајући у виду да је у члану 86. тог закона прописано да се одредбе члана 85. тог закона не односе на сразмјерне пензије остварене примјеном међународних уговора о социјалном осигурању и Споразума о међусобним правима и обавезама у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања у БиХ, па како је тужили одређена пензија у складу са тим споразумом, да стога не постоји основ за примјену члана 85. Закона о ПИО, односно за исплату најниже пензије. Побижаним рјешењем суда је тужба против оспореног акта одбачена, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побижано рјешење суда је правилно а самим тим и законито.

Како се у смислу члана 196. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), диспозитивом рјешења рјешава о предмету поступка у цјелини и о свим захтјевима странака о којима у поступку није ријешено, а не рјешава се образложењем рјешења, па с обзиром да је оспореним актом којим је одлучено о жалби тужиле, поништено у цијелости првостепено рјешење којим је одлучено о праву тужиле на сразмјерну инвалидску пензију и њену висину, то и није од утицаја што је у диспозитиву оспореног акта наведено да се жалба дјелимично уважава, а у образложењу оспореног акта и дати разлози зашто тужени сматра да нису основани жалбени приговори који се односе на исплату најниже пензије.

Стога, како је првостепено рјешење којим је тужили утврђено право на сразмјерну инвалидску пензију, поништено, правилно је побижаним рјешењем суда одбачена тужба против оспореног акта, у смислу одредбе члана 22. тачка 3. ЗУС-а у вези са одредбом чланом 2. став 1. тог закона, којима је прописано да ће у сваком стадијуму поступка надлежни суд рјешењем одбацивати тужбу ако утврди да управним актом који се тужбом оспорава није повријеђено право тужиоца или његов непосредни лични интерес заснован на закону.

С тим у вези је у побижаном рјешењу суда правилно наведено да би се тужила могла позивати на повреду права, само у случају да је њена жалба одбијена као неоснована или да је одлучујући о жалби тужени одлучио о праву тужиле у управној ствари на коју се односи њен захтјев, а што у конкретном неспорно није случај, јер је жалба тужиле усвојена и првостепено рјешење у цијелости поништено.

Због тога на законитост оспореног акта којим је поништено првостепено рјешење, није од утицаја ни правни став изнесен у образложењу оспореног акта у погледу тога да тужила нема право на најнижу пензију у смислу члана 85. став 3. Закона о ПИО у вези члана 86. истог закона, а који став је, мада то није предмет преиспитивања од стране овог суда по предметном захтјеву, и по мишљењу овог суда правилан, јер недвосмислено произилази из наведених одредаба закона, како то тужени у том смислу правилно и наводи у одговору на предметни захтјев, а што све, као је то већ образложено, нема утицаја на законитост побижаног рјешења суда, које је предмет преиспитивања од стране овог суда.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, како ни остали приговори тужиле нису од утицаја на другачије одлучивање, произилази да побижаним рјешењем суда није остварен ни један од разлога из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а који би били од утицаја

на његову законитост, сходно чему се предметни захтјев, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић